

ЗМІСТ

Вступ	8
Тема 1. Метафізика й онтологія – буття та існування	11
1. Вступні рефлексії про історичну генезу предметно-проблемного поля метафізики та онтології	11
2. Спекулятивна метафізика та метафізика Абсолюту	14
3. Аналітична метафізика як онтологія	22
3.1. Проблема буття/існування	23
3.2. Проблема універсалій	24
3.3. Проблема необхідності та можливості	26
3.4. Проблема причиновості	28
3.5. Проблема часу	31
4. Неотомістська метафізика	33
5. На шляху до емпіричної метафізики	36
Запитання для самоперевірки	38
Список літератури	39
Тема 2. Гносеологія й епістемологія – пізнання та знання	40
1. Історико-філософська довідка: чому гносеологія та епістемологія?	40
2. Гносеологія та епістемологія XX–XXI ст.	47
2.1. Сцієнтистські гносеологія та епістемологія	48
2.2. Еволюційна епістемологія і радикальний конструктивізм	51
3. Радикальний конструктивізм	53
4. Епістемологічний проєкт феноменологічної філософії	55
5. Когнітивні науки в епістемологічних дослідженнях	56
6. Соціальна епістемологія	58
7. Екзистенційно-антропологічна традиція у гносеології та епістемології	60
7.1. Сучасна некласична епістемологія	65
Запитання для самоперевірки	66
Список літератури	67
Тема 3. Філософія свідомості та штучний інтелект	69
1. Важка проблема свідомості. Свідомість та її особливості	69
2. Штучний інтелект (ШІ) та різноманітні підходи до його реалізації (модульний, символний, нейромережевий)	73
3. Труднощі реалізації штучного інтелекту	78
3.1. Когнітивні здібності людини	79
3.2. Творчі здібності людини	81
3.3. Емоційно-чуттєва сфера свідомості	82
3.4. Особливості “оцифрування” етичної сфери	84
4. Перспективи подальшого розвитку сфери штучного інтелекту	88

Запитання для самоперевірки	92
Список літератури	93
Тема 4. Філософія людини: гуманізм, постгуманізм і постлюдина	95
1. Парадигми людини у філософії ХХ–ХХІ ст.	95
2. Метаморфози гуманізму: від постмодернізму до постгуманізму через трансгуманізм.	104
2.1. Постгуманізм і трансгуманізм	111
3. Ідея “постлюдини” в сучасному суспільстві.	115
Запитання для самоперевірки	121
Список літератури	121
Тема 5. Моральна філософія: цінності, добро і зло	124
1. Моральна філософія ХХ ст. та основні напрями її розвитку.	124
1.1. Етична концепція екзистенціалізму	125
1.2. Прагматична моральна філософія	127
1.3. Суб’єктивно-ідеалістична теорія моралі у неопозитивізмі	129
1.4. Релігійно-етичні концепції ХХ ст.: неопротестантизм та неотомізм	131
2. Пріоритет особистості в провідних напрямках моральної філософії ХХ–ХХІ ст.	134
2.1. Концепція відповідальності в сучасній моральній філософії	134
2.2. Сучасна комунікативна етика або етика дискурсу	137
2.3. Ситуативна (ситуаційна) моральна філософія	139
2.4. Сучасна етика споживання	141
3. Особливості трансформації морально-етичного простору в Україні.	144
Запитання для самоперевірки	149
Список літератури	150
Тема 6. Соціальна і політична філософія	152
1. Прологмени до соціальної філософії та соціальна онтологія.	152
1.1. Суспільство чи спільнота: два типи соціальних стосунків.	155
1.2. Проблеми соціалізації та соціальної адаптації в сучасному суспільстві. Поняття інкультурації.	164
2. Основні проблеми політичної філософії та їх аналіз у філософії ХХ–ХХІ ст.	169
2.1. Проблема визнання та її суть.	170
2.2. Дискурс справедливості у лібералізмі та комунітаризмі.	172
2.3. Мультикультуралізм: взаємозв’язки індивіда та спільноти	176
2.4. Проблеми сучасної демократії. Свобода і/або солідарність?	180

Запитання для самоперевірки.....	184
Список літератури.....	185
Тема 7. Філософія культури і сучасна цивілізація.....	187
1. Культура як предмет наукового аналізу.....	187
2. Культура vs. цивілізація.....	192
3. Трансформації популярної культури в інформаційному суспільстві.....	198
4. Сучасна цивілізація та глобалізація: загрози та перспективи.....	204
Запитання для самоперевірки.....	207
Список літератури.....	207
Тема 8. Філософія науки і техніки.....	209
1. Наука і техніка як предмет сучасної філософії. Походження термінів та їх пояснення.....	209
2. Основні концепції представників західної філософії науки і техніки та їх рефлексія в українській філософській думці.....	212
3. Наука, техніка, кіберфемінізм у філософії постструктуралізму.....	220
4. Українська філософія науки і техніки, філософія технології на переломі епох.....	226
Запитання для самоперевірки.....	230
Список літератури.....	231
Іменний покажчик.....	233